

Yevmiyenin Arka Yüzü

Bumin Dođrusöz

09.04.2009

Yevmiyenin arka yüzü...

Bilgisayar teknolojisinin geliþmesi ile defter uygulamasý yerini bilgisayar sayfalarýna býrakmýþtır. Tabii ki bu durumda, Vergi Usul Kanunu'nun defter tasdikine iliþkin düzenlemelerinin sayfalar için de geçerli olmasý söz konusu olmuþtur.

Defter tutma zorunluluđunda olan mükellefler, teknolojinin geliþmesi ile oluþan bu duruma göre her yıl aralık ayında yeterince bilgisayar sayfasý tasdik ettirmekte, yıl içinde bitince de yeni sayfalarý tasdik ettirerek kullanmaktadırlar.

Ancak muhasebe kayýtları bilgisayarda yasal süre içinde yapýlmakla birlikte, sayfaya bastýrýlmasý iþlemi yasal sürede deđil de yıl sonlarında yapýlmaktadır. Ancak bu defa mükellefleri bir risk beklemektedir. Buradaki temel risk, özellikle sürekli formlu yevmiye defterinin, yani yevmiye kayýtlarýnın yazdýrýlmasý için tasdik ettirilmeyen sayfa adedinin yetmemesidir. Bu yetersizlik genellikle yıl sonunda fark edildiđinden, geçerli süresinde sayfa tasdik ettirmek de mümkün olamamaktadır.

Bu durumdaki mükellefler çare olarak, bir yüzü tasdikli ve basýlý sayfalarýn, arka yüzüne çýktý almaktadırlar. Ayrıca kayýtların tasdikli sayfalarýn ön yüzü yerine yanlýþlýkla arka yüzüne bastýrýldýđ da uygulamada görülen bir durumdur.

Burada karþýmýza çýkan sorun, sayfanın arka yüzüne bastýrýlan kayýtların geçerli olup olmayacađýdır. Bir baþka deyiþle, böyle bir durumda usulünce tutulmamýþ bir defterden söz edilerek, yaptýrým uygulanabilir mi, örneđin KDV indirimleri reddedilebilir mi?

Bu noktada Maliye Bakanlýđý Gelirler Genel Müdürlüđü 2.11.2003 gün ve 50774 sayýlý özelgesinde görüþünü, "yevmiye defterine yapýlan kayýtların tasdikli defter-i kebire süresince ve usulüne uygun kaydedilmesi partýyla, yevmiye defterinin arka sayfalarýnda yer alan kayýtlara dayalı KDV indirimlerinin bu çerçevede kabulünün mümkün olduđu" þeklinde açýklamýþtır.

Bu görüþ yargý tarafýndan da genelde ve

yerinde olarak benimsenen görüp olmakla birlikte Danýptay 7. Dairesi görüpünü aksi yönde oluþturmuþtur. Örneðin dairenin E.2001/4619 K. 2002/167 sayý ve 21.1.2002 tarihli kararýyla Vergi Usul Kanunu'nun 225/b maddesinin lafzýný gerekçe almak suretiyle müteharrik yapraklý yevmiye defterinin tasdiksiz arka yüzüne yapýlan kayýtlar geçersiz kabul edilerek KDV indirimlerinin reddi yoluyla yapýlan bir tarhiyatý "diðer defterlerdeki kayýtlarla karþýlaþtırýlmasýnýn yapýlmadýðý" gerekçesi ile iptal eden bir vergi mahkemesi kararýný bozmuþtur. Daire görüpünü, "müteharrik yapraklý yevmiye defterinin tasdiksiz arka kýsýmlarýna yapýlan kayýtlarýn kanuni deftere yapýlmýþ kayýt olarak kabulüne olanak bulunmadýðý" þeklinde açýklamýþtır. Danýptay 7. Dairesi'nin sonraki içtihatlarý da ayný yönde oluþmuþtur (Örnek: E. 2002/1696 K.2005/569 T.4.4.2005)

Ancak Danýptay 7. Dairesi'nin ayný yöndeki bir baþka bozma kararýna karþý Denizli Vergi Mahkemesi'nce verilen bir ýsrar kararýnýn temyizi dolayýsýyla konuyu deðerlendiren Danýptay Vergi Dava Daireleri Kurulu E. 2005/110 K.2005/177 sayý ve 17.6.2005 tarihli kararýnda "müteharrik yapraklý yevmiye defterinin tasdiksiz arka sayfalarýna yapýlan kayýtlarda gösterilen KDV indiriminin, tasdikli olan diðer defterlerle karþýlaþtırma yapýlmaksýzýn kabul edilmemesinde hukuka uygunluk bulunmadýðý" sonucuna varmýþtır. Danýptay 7. Dairesi'nin bozma kararýna karþý verilen bir baþka ýsrar kararý dolayýsýyla konuyu tekrar deðerlendiren Danýptay Genel Kurulu, E.2006/228 K.2007/57 sayý ve 26.1.2007 tarihli kararýný da yine ayný yönde oluþturmuþtur.

Kanaatimizce gerek yasa hükümlerinin gerekse müesseselerin, sadece lafzi açıdan ve mükellefi cezalandýracak þekilde yorumlanmasý gerekmez. Ayný zamanda hükümlerin konulupundaki maksadýn ve amacýn da göz önünde bulundurulmasý gerekir. Konuya bu açıdan bakýldýðýnda, tasdik iþleminin oluþturulmasýndaki amacýn, sayfanýn deðiþtirilmesini önlemeye yönelik olduðu anlaþýlmaktadır. Bu amaç, sayfanýn bir yüzünün tasdiki ile de zaten gerþekleþmektedir.

Kaldý ki, Vergi Usul Kanunu'nda defter yapraðýnýn sadece bir yüzünün kullanýlabileceðine ilipkin veya arka yüzün kullanýmýnýn yasaklandýðýna dair bir hüküm yoktur. Kanunun müteharrik yapraklý defterin tasdikini düzenleyen 225/b maddesi, sayfanýn deðiþil, yapraðýn tasdikini istemektedir. Yasa koyucu, yapraðýn sadece bir yüzünün kullanýlabileceðini belirtebileceði gibi, yapraðýn her iki yüzünün de tasdikini arayabilirdi. Buradaki yasal düzenleme yokluðunun, yasa koyucunun yasak getirdiði þeklinde yorumlanabilmesine olanak saðlayacak bir veri de yasada bulunmamaktadır.

Kaynak: Referans Gazetesi